

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel
عدالة المركز القانوني لحقوق الأقليات العربية في إسرائيل
عدالة המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

23.6.2016

לכבוד	לכבוד
מר שמעון בן חמו	ד"ר יובל שטייניץ
מנכ"ל חברת מקורות	שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים
רח' לינקולן 9, תל אביב 6713402	רח' יפו 216, ת.ד. 36148
ובפקס: 03-6230833	ובפקס: 02-5006715

לכבוד
מר יואב מרדכי
מתאם פעולות הממשלה בשטחים
מתפ"ש 467, הקריה תל-אביב
ובפקס: 03-6975177

שלום רב,

- ח ו ף -

הנדון: צמצום אספקת המים לתושבים הפלסטינים בגדה המערבית

הריני לפנות אליכם בדרישה להימנע מצמצום אספקת המים לתושבים הפלסטינים בגדה המערבית וזאת מהנימוקים המפורטים להלן:

1. מפרסומים בתקשורת ומפניות אשר הגיעו אלינו עולה, כי חברת "מקורות" צמצמה באופן ניכר את אספקת המים עבור התושבים הפלסטינים בגדה המערבית החל מתחילת החודש הנוכחי וכי קיצוץ זה צפוי להימשך כל ימות הקיץ. בהתאם לדיווחים, ישראל הודיעה לרשות המים הפלסטינית כי התקבלה החלטה בדבר צמצום כמות המים המסופקת לגדה החל מחודש יוני ביותר מ-50% עד 70% מהכמות אשר סופקה לתושבים הפלסטינים לפני כן.
2. ההפחתה בכמות ולחץ המים מונעת את מילוי בריכות האגירה ביישובים הפלסטינים. כתוצאה מכך, בחלק מהיישובים, ביניהם הכפרים סלפית, עזמוט, סאלם ודיר אלחטב שבצפון הגדה, זרימת המים לבתים הופסקה כמעט כליל זה יותר משבועיים. הדבר אף גורם להשבתת מפעלים ולהחרבת גינות ירק ואדמות

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140
חיפה 31090, ص.ב 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140
Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

חקלאיות ולמותם של בעלי חיים רבים מצמא. המצב מחמיר ומכביד מאוד על חייהם של התושבים בשל מזג האוויר והחום הכבד השורר בשבועות אלה והצפוי להימשך בתקופת בקיץ.

3. התושבים הפלסטינים סובלים ממצוקה וממחסור כבדים בכמויות המים המוזרמות מאז כיבוש השטח בשנת 1967 ושליטת ישראל במשק המים. בהתאם לתזונים של ארגון EWASH, עוד לפני ההחלטה נשוא ענייננו שאינה חלה על ההתנחלויות בגדה, הפער בין צריכת המים של התושבים הפלסטינים לבין המתנחלים בגדה היה עצום. כך למשל, התושבים הפלסטינים צורכים בממוצע 70 ליטר ביום, זאת כאשר כמות המים המינימאלית המומלצת על ידי ארגון הבריאות העולמי היא 100 ליטר ליום ולמתנחלים יש גישה ליותר מ-300 ליטר ליום.¹

4. מדיניות זו של מדינת ישראל וההחלטה נשוא ענייננו הינן פסולות ומהוות הפרה בוטה להוראות המשפט הבינלאומי ההומניטארי המחייב את ישראל בהיותה כוח כובש, למשפט זכויות האדם הבינלאומי, כמו גם למשפט החוקתי הישראלי כשכל אלה חלים ומחייבים את ישראל בשטחים הכבושים (ראו: בג"ץ 5627/02 סיף נ' לשכת העיתונות הממשלתית, פ"ד נח(5) 70, 75; בג"ץ 7957/04 מראעבה נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד ס(2) 477; בג"ץ 7862/04 אבו דאהר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון (טרם פורסם); ראו גם חוות דעתו של בית הדין הבינלאומי לצדק בהאג בעניין חוקיות הנשק הגרעיני וכן חוות דעתו בעניין חוקיות גדר ההפרדה בשטחים הפלסטיניים הכבושים² בהן נקבעה תחולתן המקבילה של שני ענפי המשפט הבינלאומיים – ההומניטארי ומשפט זכויות האדם).

5. כידוע, מים הם מצרך חיוני לאדם ובלא נגישות בסיסית למצרך זה אין האדם יכול להתקיים. היא חשובה ומשמעותית לחיי האדם, לרווחתו ולמעשיו והיא הוכרה כזכות בעלת אופי חוקתי. פסיקת בית המשפט העליון הכירה בזכות למים כזכות יסוד הנגזרת מהזכות לחיים, הזכות לבריאות והזכות לקיום אנושי בכבוד הזוכה להגנה חוקתית מכוח הזכות לכבוד (ראו ע"א 9535/06 עבדאללה אבו מסאעד נ' נציב המים (פורסם במאגרים, 5.6.2011)). מן המיותר לציין כי בנסיבות העניין, אין צמצום המים יכול לשרת תכלית ראויה והוא בהחלט איננו מידתי.

6. הזכות למים מעוגנות גם באמנות בינלאומיות רבות שמדינת ישראל חתמה עליהן ואשררה אותן. האמנה הבינלאומית בדבר זכויות חברתיות, כלכליות ותרבותיות קובעת בסעיף 11 את הזכות להגנה על רמת חיים נאותה של האדם, המתייחסת במפורש לזכות הבסיסית למזון ולצורכי קיומו של האדם כאשר נקבע כי הדבר כולל גם הזכות למים. הסעיף גם מבסס את החובה של המדינות החברות לנקוט בצעדים הנדרשים על מנת להבטיח מימוש הזכות הנ"ל. זאת ועוד, בהערה כללית 15 בדבר הזכות למים (נובמבר 2002), קבעה הוועדה לזכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות כי הזכות למים נכללת בגדרה של הזכות לתנאי קיום נאותים והזכות לחיים ולבריאות בסטנדרטים נאותים. סעיף 1 להערה הכללית 15 קובע:

"Water is a limited natural resource and a public good fundamental for life" and health. The human right to water is indispensable for leading a life in human dignity. It is a prerequisite for the realization of other human rights" (General Comment No. 15: Substantive Issues Arising in the

1 ראו אתר קבוצת EWASH: <http://www.ewash.org/wash-in-opt/west-bank>

2 ראו Advisory Opinion of the International Court of Justice on the Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory, including in and around East Jerusalem, I.C.J. Reports 2004 (I), p. 136, available at: <http://www.icj-cij.org/docket/files/131/1671.pdf>

Implementation of the International Covenant on Economic, Social and Cultural
(Rights, U.N. Doc. E/C. (26 November, 2002)

7. סעיף 2 להערה כללית 15 קובע גם הוא, כי "הזכות האנושית למים מקנה לכל אדם זכות למים נקיים, נגישים וזמינים" וסעיף 37 להערה קובע את גרעין הזכות למים ואת החובה של המדינות החברות להבטיח נגישות לכמות מינימאלית של מים הנדרשת לצרכים האישיים והביתיים של האדם ואת החובה להבטיח העדר אפליה בנגישות למים, במיוחד לאוכלוסיות חלשות.
8. הזכות למים מעוגנת גם באמנה לזכויות הילד (1989) שבסעיף 24 עוגנה זכותו של הילד לבריאות המחייב את המדינה לספק מים טובים לשתיה, והאמנה לביעור כל צורות האפליה נגד נשים (1979) הקובעת בסעיף 14 כי על המדינות החובה לוודא שנשים ייהנו מתנאי קיום נאותים, בייחוד בהקשר למים.
9. זאת ועוד, המשפט ההומניטארי הבינלאומי מטיל את החובה על הכוח הכובש לדאוג לצרכיה החיוניים של האוכלוסייה האזרחית, לשמור על חיים תקינים ולהתחשב בטובתה של האוכלוסייה הנמצאת תחת כיבוש. עקרון זה נגזר מתקנה 43 לתקנות האג בדבר דיני המלחמה משנת 1907 אשר מתווה את השיקול המרכזי להפעלת סמכויותיו של הכוח הכובש: טובתה של האוכלוסייה המקומית בשטח הכבוש. אם כן, טובת הנכבשים ובטחון הכובש, הם שמניעים את דיני הכיבוש ויוצרים את מארג השיקולים שיכולה המעצמה הכובשת לשקול בעת שהיא עושה שימוש בכוחות שלטוניים ומנהלת את השטח הכבוש. צמצום אספקת המים ליישובים הפלסטינים בגדה, אינו נופל במארג שיקולים אלה והוא מהווה הפרה לסעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית משנת 1949 המעגן את זכותם של האזרחים החיים תחת כיבוש לכבוד והמחייב כי היחס אליהם יהיה תמיד אנושי. הוראה דומה קבועה בסעיף 46 לתקנות האג. מן המיותר לציין, כי צמצום אספקת המים, והעברת מים להתנחלויות מנוגדים גם לסעיף 47 לאמנת האג וסעיף 33 לאמנת ג'נבה הרביעית האוסרים על ביזה.
10. בנוסף, צמצום אספקת המים שבענייננו, מהווה הפרה של סעיף 54 לפרוטוקול הראשון הנוסף לאמנת ג'נבה (1977), המחייב את הכוח הכובש להגן על אובייקטים חיוניים להשרדות האוכלוסייה האזרחית, הכולל איסור להוציא מכלל שימוש אובייקטים חיוניים להשרדות האוכלוסייה האזרחית כגון מוצרי מזון, שטחים חקלאיים, יבולים, משק חי ואספקת מי שתיה ומפעלי השקיה.

אשר על כל האמור לעיל, הנכם מתבקשים בזאת להימנע מצמצום אספקת המים ומכל שיבוש באספקת המים ליישובים הפלסטינים בגדה המערבית ולחזור בכס מהחלטתכם בעניין.

נוכח דחיפות העניין והפגיעה הקשה והמתמשכת בזכויות קיומיות של האוכלוסייה הפלסטינית, נבקש לקבל התייחסותכם עד ליום 26.6.2016 וזאת בטרם פנייתנו לערכאות המשפטיות.

בכבוד רב,

מונא חדאד, עו"ד

העתק :

ד"ר אביחי מנדלבלוט, היועץ המשפטי לממשלה, בפקס : 02-6467001.
מר אחווה בן חור, ראש המנהל האזרחי, בפקס : 02-9977341.